

KATSAUKSIA

Kullervo Joentakanen

Työeläkemenoennuste vuodelle 2008

Eläketurvakeskuksen katsauksia
2008:4

Eläketurvakeskus • Pensionsskyddscentralen

KATSAUKSIA

Kullervo Joentakanen

Työeläkemenoenuste vuodelle 2008

Elokuussa 2008

Eläketurvakeskuksen katsauksia
2008:4

Eläketurvakeskus • Pensionsskyddscentralen

KATSAUKSIA

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin 010 7511 • Faksi (09) 148 1172

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tfn 010 7511 • Fax (09) 148 1172

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 Eläketurvakeskus Finland

Tel. +358 10 7511 • Fax +358 9 148 1172

Multiprint Oy

Helsinki 2008

ISSN 1236-7737

ABSTRAKTI

Katsaus sisältää ennusteen vuoden 2008 lakisääteisestä eläkemenosta ja eläkkeensaajien lukumäärästä.

Työeläkkeensaajia on vuonna 2008 noin 1,3 miljoonaa eli 1,6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2007. Yksityisen puolen eläkkeitä maksetaan 1,1 miljoonalle ihmiselle ja julkisen puolen eläkkeitä noin 0,6 miljoonalle.

Lakisääteinen eläkemeno kasvaa 6,8 prosenttia ilman kansaneläkkeisiin liittyvän tilastomääritelmän muutosta. Vuoden 2008 koko lakisääteinen eläkemeno on 20,0 miljardia euroa eli 10,6 prosenttia bruttokansantuotteesta. Jos kansaneläkkeiksi laskettaisiin samat etuudet kuin vuonna 2007, olisi vuoden 2008 kokonaiseläkemeno 10,9 prosenttia bruttokansantuotteesta. Vuonna 2007 kokonaiseläkemeno oli 10,8 prosenttia bruttokansantuotteesta.

ABSTRACT

The review includes a forecast of the total statutory pension expenditure in 2008 and of the number of earnings-related pension recipients.

In 2008 there are approximately 1,3 million recipients of earnings-related pension, which is 1,6 per cent more than in 2007. Private-sector pensions are paid to approximately 1,1 million people and public-sector pensions to approximately 0,6 million people.

The total statutory pension expenditure increases 6,8 per cent, if changes in the statistical definitions related to the national pension are not taken into account. In 2008 the total statutory pension expenditure is approximately 20,0 billion euros, which is 10,6 per cent of GDP. If the national pension included same benefits as in 2007, the total statutory pension expenditure would be 10,9 per cent of GDP in 2008. In 2007 the total statutory pension expenditure was 10,8 per cent of GDP.

SISÄLTÖ

Johdanto	7
1 Työeläkkeensaajien lukumäärä	8
2 Eläkkeiden indeksitarkistukset.....	9
3 Lakisääteinen eläkemeno.....	10
4 Vakuutusmaksun taso ja eläkevarat	12
Yksityisen puolen työeläkemaksut	12
Julkisen puolen työeläkemaksut	13
Vakuutustekniset korot.....	14
Vastuuvelka ja työeläkevarat	14
Liitteet.....	16
Liite 1. Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita	16
Liite 2. Työansiot	17
Liite 3. Maksutulot (milj. euroa / v)	18
Liite 4. Kaikki lakisääteiset eläkkeet (milj. euroa).....	18
Liite 5. Aiempien ennusteiden osumatarkkuudesta.....	19

Johdanto

Katsauksessa esitetään ennuste kuluvan vuoden työeläkemenotiedoista. Ennustetta laadittaessa ovat olleet käytössä vuoden 2008 ensimmäisen puoliskon tiedot.

Yksityisen puolen (TyEL, MEL, YEL, MYEL) eläkkeensaajista samoin kuin eläkemenosta esitetään laki- ja lajikohtaisia tarkasteluja. Julkinen puoli (VaEL, KuEL, KiEL, Kelan ja Suomen Pankin toimihenkilöeläkkeet, Ahvenanmaan maakuntahallituksen maksamat eläkkeet) sen sijaan käsitellään lakien suhteen kokonaisuutena mutta eläkelajien suhteen eriteltynä.

Lukumäärä- ja eläkemenoennusteiden lisäksi katsauksessa on käsitelty myös vakuutusmaksuja ja työeläkevaroja (luku 4). Työeläkemenoennustekatsaus ilmestyy vuosittain. Liiteosiossa tarkastellaan aiempien ennusteiden osumatarkkuutta.

1 Työeläkkeensaajien lukumäärä

Yksittäiselle henkilölle voidaan samanaikaisesti maksaa eläkettä usean eri eläkelain ja -lajin nojalla. Näin ollen eläkkeensaajien lukumäärät eivät ole suoraviivaisesti yhteenlaskettavissa eläkkeiden lukumääristä. Eläkkeensaajien lukumäärät on poimittava rekistereistä erikseen siten, että kukin eläkkeensaaja esiintyy kussakin summaluvussa vain kerran. Vuoden 2008 lopussa työeläkkeensaajia ennustetaan olevan 1 306 000 (1 285 881 vuonna 2007). Yksityisen puolen eläkettä maksetaan kuluvana vuonna noin 1 131 100 (1 112 010) ihmiselle ja julkisen puolen eläkettä puolestaan noin 589 300 (568 672) ihmiselle¹. Ennuste eläkkeensaajien laki- ja lajikohtaisista lukumääristä on koottu alle. Julkinen yhteensä -luku kattaa julkisen sektorin eläkkeet (VaEL, KuEL, KiEL, Kelan ja Suomen Pankin toimihenkilöeläkkeet, Ahvenanmaan maakuntahallituksen maksamat eläkkeet).

Taulukko 1. Työeläkkeensaajien ennustettu lukumäärä eläkettä kartuttaneen työeläkelain mukaan 31.12.2008.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL	Yksityiset yhteensä *)	Julkinen yhteensä *)	Yksityinen ja julkinen yhteensä *)
Vanhuuseläke	704 500	8 600	104 600	167 100	778 100	394 900	936 100
Työkyvyttömyyseläke	195 300	5 200	29 900	19 700	200 300	102 500	221 800
Työttömyyseläke	49 800	800	5 100	3 400	49 900	25 800	50 800
Osa-aikaeläke	12 200	150	3 700	400	16 200	13 400	29 500
Perhe-eläke	214 400	2 500	35 900	58 700	244 300	88 600	280 500
Kaikki *)	1 054 400	17 000	169 500	207 800	1 131 100	589 300	1 306 000

*) Henkilö voi samanaikaisesti saada eläkettä usean eri eläkelain ja eläkelajin mukaisesti. Rivit ja sarakkeet eivät ole summattavissa. Kaikki- ja yhteensä-luvuissa kukin henkilö esiintyy vain kerran.

Vuosina 1945–1949 syntyneiden niin sanottujen suurten ikäluokkien siirtyminen vanhuuseläkkeelle on käynnistymässä kuluvan vuoden aikana. On mahdollista, että vuoden loppupuolella esiintyy pieni ”tilastopiikki”. Vuonna 1945 syntyneistä kaksi kolmasosaa syntyi kyseisen vuoden jälkipuoliskolla. He saavuttavat 63 vuoden eläkeiän syksyn 2008 aikana.

Osa-aikaeläkkeitä päättyy enemmän kuin uusia osa-aikaeläkkeitä alkaa. Huippuvuonna 2003 osa-aikaeläkeläisiä oli yli 41 000, mutta kuluvan vuoden kesäkuussa heitä oli enää 29 800. Trendin ennustetaan jatkuvan lievästi laskevana.

1 Kunnallisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden eläkelaki tuli voimaan 1.5.1964. Tätä ennen kunnalliset eläke-edut määräytyivät kuntien omien eläkesääntöjen (ns. kuntien vanhat säännöt) mukaan. Henkilöt, jotka saavat eläkettä ainoastaan kuntien vanhojen sääntöjen mukaan, eivät ole mukana kerrotuissa lukumääriä. Eläkemenossa (luku 3) vanhojen sääntöjen mukaiset eläkkeet ovat kuitenkin mukana.

2 Eläkkeiden indeksitarkistukset

Maksussa olevat työ- ja ansioeläkkeet tarkistetaan työeläkeindeksillä kalenterivuositain tammikuun alussa. Vuonna 2008 työeläkeindeksin arvo oli 2178 pistettä (2127 vuonna 2007) ja työeläkkeitä korotettiin vuoden alusta 2,4 prosenttia.

Puoliväli-indeksiä käytetään uusien eläkkeiden määräämisessä silloin, kun eläke lasketaan ennen vuotta 2005 voimassa olleiden säännöksen mukaan. Puoliväli-indeksi poistuu käytöstä vuonna 2012.

Palkkakerrointa käytetään uutta eläkettä määrätessä. Sen avulla työaikaiset ansiot, yrittäjätulot, työeläkelaeissa säädettyt rahamäärät sekä vapaakirjat tarkistetaan eläkkeen alkamisvuoden tasoon. Vuoden 2008 palkkakerroin on 1,124, nousua 2,2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Kansaneläkelaitoksen vahvistama vuoden 2008 KEL-indeksi on 1436 pistettä (1401 vuonna 2007), jonka perusteella kansaneläkkeitä korotettiin vuoden 2008 alusta 2,5 prosenttia. Lisäksi kansaneläkkeisiin tehtiin vuoden 2008 alussa yleinen tasokorotus ja kuntien kalleusluokitus poistettiin.

Taulukko 2. Eläkeindeksien ja palkkakertoimen prosentuaaliset muutokset vuosina 2006–2008.

	Pisteluvun laskennassa käytettävä paino		2006	2007	2008
	Ansiotasolle	Hintatasolle			
Palkkakerroin	0,80	0,20	3,4	3,5	2,2
Puoliväli-indeksi	0,50	0,50	2,5	2,9	2,3
Työeläkeindeksi	0,20	0,80	1,7	2,2	2,4
KEL-indeksi	0,00	1,00	1,1	1,7	2,5

Indeksejä ja palkkakerrointa määritettäessä muutokset ansio- ja hintatasossa noteerataan eri painokertoimin (taulukko 2). Tavanomaista on ollut, että ansiotaso nousee nopeammin kuin hintataso, ja tällöin kansaneläkeindeksin kasvu jää pienemmäksi kuin muiden pistelukujen. Vuosi 2008 on poikkeus. Indeksien kehitys on heijastuma siitä, että hintataso on noussut ansiotasoa nopeammin edellisellä tarkastelujaksolla.

3 Lakisääteinen eläkemeno

Lakisääteisinä eläkkeinä maksetaan vuonna 2008 kaikkiaan noin 20 miljardia euroa ja koko lakisääteisen eläkemenon osuus bruttokansantuotteesta on 10,6 prosenttia. Jos kansaneläkkeinä pidettäisiin samoja etuuksia kuin vuonna 2007, olisi vuoden 2008 kokonaiseläkemeno noin 20,6 miljardia euroa, joka olisi 10,9 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Taulukko 3. *Lakisääteinen eläkemeno vuosina 2007–2008, miljoonaa euroa.*

	2008	2007
Yksityisen puolen työeläkkeet	10 198	9 578
Lisäturva (yksityinen sektori)	198	195
Maatalouden erityiseläkkeet	138	140
Julkisen puolen työeläkkeet	6 442	6 110
Työeläkemeno yhteensä	16 976	16 023
Sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturma- vakuutuslain mukaiset eläkkeet	500	500
Kansaneläkkeet *)	2 523	2 809
Koko lakisääteinen eläkemeno yhteensä	19 999	19 332
Osuus BKT:stä, %	10,6	10,8

*) Luokittelutapa on muuttunut. Vuoden 2008 alusta eläkkeiksi ei enää lueta mm. eläkkeensaajien asumistukea eikä eläkkeensaajan hoitotukea. Vuonna 2007 nämä olivat 332 miljoonaa (asumistuki) ja 281 miljoonaa (hoitotuki).

Maatalouden erityiseläkkeet sisältävät luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkkeet sekä luopumiskorvaukset ja -tuet. Yksityisen ja julkisen puolen yhteenlasketun työeläkemenon ennustetaan olevan vuoden 2008 lopussa noin 17 miljardia euroa. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan lukuun on noin 5,9 prosenttia. Vanhuuseläkemeno kasvaa noin 7 prosenttia.

Taulukko 4. *Työeläkemeno (yksityinen + julkinen) eläkelajeittain vuosina 2007–2008, miljoonaa euroa.*

Eläkelaji	2008	2007	Muutos, %
Vanhuuseläke	11 924	11 130	+7,1
Työkyvyttömyyseläke	2 374	2 295	+3,4
Työttömyyseläke	672	628	+7,0
Osa-aikaeläke	218	214	+1,9
Perhe-eläke	1 453	1 421	+2,3
Kaikki	16 640	15 689	+6,1
Lisäturva (yksityinen sektori)	198	195	+1,5
Maatalouden erityiseläkkeet	138	140	-1,4
Yhteensä	16 976	16 023	+5,9

Yksityisen puolen työeläkkeiden perusturvana maksetaan vuonna 2008 arviolta 10 198 miljoonaa euroa ja lisäturvana noin 198 miljoonaa euroa. Yhteensä tämä on 10 396 miljoonaa euroa, joka on 6,4 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Julkisen puolen työeläkkeinä maksetaan vuonna 2008 arviolta 6 442 miljoonaa euroa (6 110 milj. euroa vuonna 2007). Kasvua edellisvuoteen verrattuna on noin 5,4 prosenttia.

Alle on koottu työeläkemeno lajeittain. Yksityinen puoli on eritelty laeittain. Sen sijaan julkinen puoli on käsitelty kokonaisuutena, johon lukeutuvat valtion, kuntien ja kirkon eläkkeet, Kelan ja Suomen Pankin toimihenkilöeläkkeet ja lisäksi Ahvenanmaan maakuntahallituksen maksamat eläkkeet.

Taulukko 5. Työeläkemeno laeittain vuonna 2008, miljoonaa euroa.

Eläkelaji	TyEL	MEL	YEL	MYEL / Erit. eläk.	Yksityiset yhteensä	Julkinen yhteensä	Yksityinen ja julkinen yhteensä
Vanhuuseläke	5 872	87	462	440	6 861	5 063	11 924
Työkyvyttömyyseläke	1 485	28	104	69	1 686	688	2 374
Työttömyyseläke	541	4,1	10,2	5,2	560,5	111	671,5
Osa-aikaeläke	94	1,4	28,1	2,0	125,5	92	217,5
Perhe-eläke	799	12,5	86	67	964,5	488	1 452,5
Kaikki	8 791	133,0	690,3	583,2	10 197,5	6 442	16 639,5
Lisäturva	192	-	5,9	0,2	198,1		
Maatalouden erityis- eläkkeet	-	-	-	138	138		
Yhteensä	8 983	133,0	696,2	721,4	10 533,6	6 442	16 975,6

4 Vakuutusmaksun taso ja eläkevarat

Yksityisen puolen työeläkemaksut

Vuonna 2008 keskimääräinen TyEL-maksu ilman työkyvyttömyysoosan tilapäistä maksun-alennusta olisi 21,8 prosenttia palkasta. Alennus huomioiden keskimääräinen maksu on 21,1 prosenttia. Kummassakin luvussa on otettu huomioon keskimääräinen asiakashyvitys 0,5 prosenttia.

Taulukko 6. Keskimääräiset TyEL-maksun osat vuonna 2008.

Rahastoitava vanhuuseläkeosa	2,9
Rahastoitava työkyvyttömyyseläkeosa	1,8
-Tilapäinen maksunalennus	-0,7
Rahastoitava työttömyyseläkeosa	0,0
Tasausosa	16,6
Muut osat	1,0
Hyvitykset	-0,5
Yhteensä	21,1

Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkeosilla kerättävät varat rahastoidaan tulevia eläkkeitä varten. Sen sijaan kerätty tasausosa käytetään kunakin vuonna maksettavien rahastoimattomien eläkkeiden sekä rahastoimattomien eläkeosien kattamiseen.

Työkyvyttömyyseläkeosan tilapäinen maksunalennus on tarkoitettu purkamaan aiempien vuosien työkyvyttömyyseläkemaksuista syntynyttä ylijäämää. Alennus tehdään vähennyksenä perustariffimaksusta ja sen vaikutus kohdistuu työnantajiin, joilla vuoden 2006 palkkasumma oli alle 25 512 000 euroa. Alennus on täysimääräinen (suuruudeltaan yksi prosenttiyksikkö), jos työnantajan palkkasumma vuonna 2006 oli alle 1 594 500 euroa.

Keskimääräinen TyEL-maksu on 21,1 prosenttia, mutta maksu vaihtelee työnantajasta ja eläkelaitoksesta riippuen. Tilapäinen työnantaja maksaa TyEL-maksua 22,4 prosenttia palkasta vuonna 2008. Sopimustyönantajien välillä TyEL-maksu voi vaihdella jopa useilla prosenttiyksiköillä. Eroavaisuuksia aiheuttavat asiakashyvitykset, työkyvyttömyyseläkeosa, hoitokustannusosa ja maksutappio-osa.

Asiakashyvityksien suuruuteen vaikuttaa vakuuttavan eläkelaitoksen liike-tulos. Työeläkeyhtiö voi jakaa osan tuloksestaan hyvityksenä vakuutuksenottajille. Hyvitys toteutetaan vakuutusmaksun alennuksena tilivuotta seuraavana vuonna. Eläkesäätiö ja eläkekassa puolestaan voivat alentaa tilivuodelta perittäviä kannatusmaksuja sijoitustoiminnan voitollisen tuloksen perusteella.

Työkyvyttömyyseläkeosa riippuu työnantajan koosta ja toisaalta työnantajan historiasta työkyvyttömyyseläkkeiden osalta. Työeläkeyhtiö määrittää sopimustyönantajan työkyvyttömyyseläkkeiden maksuluokan, jos työnantajan palkkasumma vuonna 2006 oli vähintään 1 594 500 euroa. Maksuluokan määräytymisperusteena on vuosina 2005 ja 2006 toteutunut työkyvyttömyyseläkemeno työnantajan piirissä. Maksuluokkia on 11. Luokka 4 tarkoittaa, että

työnantajan työntekijöillä on keskimääräinen työkyvyttömyysriski. Mitä korkeampi luokitus, sitä korkeampi on työnantajalta vuonna 2008 perittävä työkyvyttömyyseläkeosa.

Hoitokustannusosa ja maksutappio-osa (sisältyvät kohtaan muut osat) riippuvat sopimus-työnantajan koosta. Sopimustyönantaja saa hoitokustannuslennusta, jos samassa vakuutus-yhtiössä vakuutettujen palkkasumma ylittää viisi miljoonaa euroa. Alennus on sitä suurempi, mitä suurempi on työnantajan palkkasumma. Maksutappio-osa on pienimmillä yrityksillä 0,3 prosenttia palkkasummasta, suurimmilla vain 0,004 prosenttia.

TyEL-maksuun sisältyvä työntekijän maksuosuus ei riipu työnantajasta eikä myöskään käytetystä eläkelaitoksesta vaan ainoastaan työntekijän iästä. Alle 53-vuotiaiden maksuosuus on 4,1 prosenttia ja 53 vuotta täyttäneiden 5,2 prosenttia palkasta.

Taulukko 7. Keskimääräinen vakuutusmaksu prosentteina palkoista tai työtuloista vuosina 2004–2008.

	TEL/TyEL	MEL	YEL	MYEL	Työntekijän työeläke- vakuutusmaksu *)
2004	21,4	21,0	19,8	10,8	4,6
2005	21,6	22,0	20,2	10,8	4,6 ja 5,8
2006	21,2	22,0	19,5	10,7	4,3 ja 5,4
2007	21,1	22,0	19,5	10,7	4,3 ja 5,4
2008	21,1	22,0	19,5	10,6	4,1 ja 5,2

*) Työntekijän työeläkevakuutusmaksu sisältyy TyEL-maksuun. Vuoden 2005 alusta lukien alle 53-vuotiaisiin sovelletaan eri prosenttia kuin 53 vuotta täyttäneisiin.

Julkisen puolen työeläkemaksut

Työntekijän maksuosuus on TyEL:n mukainen riippumatta siitä, onko työnantaja valtio, kunta vai evankelis-luterilainen kirkko. Alle 53-vuotiaiden työntekijöiden maksuosuus on 4,1 prosenttia ja 53 vuotta täyttäneiden 5,2 prosenttia palkasta.

Valtion eläkelain piirissä eläkemaksun yleinen maksuluokka on 23,86 prosenttia. Jos työntekijälle on säädetty eroamisikä tai jos hän on valinnut erityisen eläkeiän (55, 58 tai 60 vuotta), on maksun suuruus 31,39 prosenttia. Sotilailla maksun suuruus kuitenkin on 35,38 prosenttia. Työntekijän maksuosuus sisältyy jokaiseen edellä mainituista prosenttiluvuista. Valtiolla kokonaismaksukertymä on arviolta 24,7 prosenttia VaEL-palkkasummasta. Lisäksi VaEL-eläkemenosta 60 prosenttia rahoitetaan valtion budjetista.

Kunnallisen eläkelain piirissä työnantajan palkkaperusteinen maksu on 16,0 prosenttia, joka ei sisällä työntekijän maksuosuutta. Lisäksi osa KuEL-maksusta peritään työnantajilta eläkemenojen perusteella. Kuntasektorilla kokonaismaksukertymä on vuonna 2008 arviolta 28,2 prosenttia KuEL-palkkasummasta.

Evankelis-luterilaisen kirkollisen työnantajan KiEL-maksun suuruus määräytyy työnantajan koon ja toteutuneiden työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuiden mukaan. Kirkollinen kokonaismaksukertymä on noin 31,3 prosenttia KiEL-palkkasummasta.

Vakuutustekniset korot

Työeläkejärjestelmässä sovelletaan osittain ennalta rahastoivaa tekniikkaa. Tämän johdosta työeläkelaitoksiin on kertynyt varallisuutta, jonka kukin laitos sijoittaa itsenäisesti, tuottavasti ja turvaavasti. Eläkelaitosten vakavaraisuuden ja toteutuneiden sijoitustuottojen perusteella kasvatetaan vakuutusteknistä vastuuvulkaa. Vuonna 2008 tämä niin sanottu rahastonsiirtovelvoite on yhteismäärä seuraavista osista: rahastokorko, eläkevastuun täydennyskerroin ja neljän prosentin osuus osaketuottokertoimesta.

Rahastokorko on vakuutustekninen korko, jonka suuruus on 3 prosenttia.

Eläkevastuun täydennyskerroin on 1,58 prosenttia 1.7.2008 alkaen. Aikaisempi, 1.1.–30.6.2008 voimassa ollut arvo oli 3,03 prosenttia. Eläkevastuun täydennyskerroimen määräytyminen perustuu eläkelaitosten keskimääräiseen vakavaraisuuteen.

Osaketuottokerroin määräytyy eläkelaitosten osakesijoitusten toteutuneen tuoton perusteella. Kerroin lasketaan neljännesvuosittain. Koko kalenterivuoden osaketuottokerroin on selvillä seuraavan vuoden alussa.

Perustekorko on 4,75 prosenttia 1.7.2008 alkaen eli 1,5 prosenttiyksikköä aiempaa alempi. Vuoden alkupuolella, 1.1.–30.6.2008, perustekorko oli 6,25 prosenttia. Perustekorkoa käytetään TyEL:n mukaisten vakuutusmaksujen ja eräiden vastuuerien korkouttamisessa.

Vastuuvulka ja työeläkevarat

Yksityisen puolen eläkelaitosten vakuutusmaksutulo (sisältää lisäturvan) on kuluvana vuonna arviolta 11,1 miljardia euroa. Tarkempi erittely on koottu liitteeseen 3. Yksityisten työeläkelaitosten vastuuvulka vuoden 2008 lopussa on arviolta noin 82 miljardia euroa.

Taulukko 8. Yksityisten työeläkelaitosten vastuuvulka 31.12.v (milj. euroa), sisältää perus- ja lisäturvan.

	TyEL / TEL + LEL + TaEL + MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
2006	71 231	135	25	71 391
2007	76 817	130	26	76 973
2008	81 806	131	27	81 964

Lähde: Tilastotietoja työeläkelaitosten toiminnasta (ETK 2006), ETK:n ja TELAn tilinpäätösliite 2007 (2007), ETK:n lyhyen aikavälin ennuste, ETK:n YEL-ennuste ja MELA (2008).

Yksityisen sektorin työeläkevarojen arvioidaan olevan vuoden lopussa noin 83,7 miljardia euroa ja kaikkien työeläkevarojen yhteensä noin 120 miljardia euroa. Vuoden 2007 lopussa osakkeiden osuus oli 46,4 prosenttia kaikista sijoituksista. Vuoden 2008 alkupuolella osakekurssit ovat laskeneet voimakkaasti.

Taulukko 9. Työeläkevarat 31.12.v (milj. euroa).

	Yksityinen puoli	Julkinen puoli	Yhteensä
2006	80 509	36 723	117 232
2007	83 510	38 717	122 227
2008	83 700	36 540	120 200

Lähde: Vakuutusvalvontaviraston kooste Avainlukuja eläkevakuutuksesta Suomessa 2004–2006, ETK:n ja TELAn tilinpäätöslite (2007), TELA (2008).

Liitteet

Ennakkotiedot ja arviot on merkitty *:llä.

Liite 1. Eläkejärjestelmää koskevia tilastoja ja arvioita

1.A	Kansantalouden kehitys	2006	2007	2008
	Työeläkeindeksi	2081	2127	2178
	Puoliväli-indeksi	2246	2311	2363
	Palkkakerron	1,063	1,100	1,124
	Kuluttajahintojen muutos, %	1,6	2,5	3,5*
	Ansiotasoindeksin muutos, %	3,0	3,3*	5,2*
	BKT käyvin hinnoin, mrd. euroa	167,0*	178,8*	188,7*
	BKT:n volyymin muutos, %	4,9*	4,4*	3,0*
	TEL-/TyEL-palkkasumman muutos, %	5,1	6,7*	6,9*
	Työttömyysaste, % ¹⁾	7,7	6,9	6,3*
	1) Vastaa Tilastokeskuksen EU-harmonisoidun työttömyysasteen määrittelyä			
1.B	Vakuutusteknisiä suureita	2006	2007	2008
	Vakuutusmaksu, %			
	TEL/TyEL keskimääräinen maksu	21,2 ²⁾	21,1 ²⁾	21,1 ²⁾
	TEL:n, LEL:n ja TaEL:n/TyEL:n maksuprosentteihin sisältyvä työntekijän osuus			
	alle 53-v.	4,3	4,3	4,1
	yli 53-v.	5,4	5,4	5,2
	MEL	22,0	22,0	22,0
	josta työntekijän osuus	11,0	11,0	11,0
	perittävä YEL keskimäärin	19,5	19,5	19,5*
	perittävä MYEL keskimäärin	10,7	10,7	10,6*
	perusprosentti YEL/MYEL			
	alle 53-v.	20,8	20,8	20,6
	yli 53-v.	21,9	21,9	21,7
	Laskuperustekorko/perustekorko, %			
	1.1.–30.6.v	6,00	5,50	6,25
	1.7.–31.12.v	6,50	6,00	4,75
	Eläkevastuun täydennyskerroin			
	1.1.–30.6.v	-	2,46	3,03
	1.7.–31.12.v	-	2,96	1,58
	Osaketuottokerroin	-	0,0177	
	TEL-/TyEL-vakuutusmaksun osat, keskimäärin			
	vanhuuseläkeosa	3,0	3,0	2,9
	työkyvyttömyyseläkeosa	2,0	2,0	1,8
	työttömyyseläkeosa	0,0	0,0	0,0
	tasausosa	16,1	16,1	16,6
	muut osat	1,0	0,9	1,0
	hyvitys	-0,5	-0,4	-0,5
	tilapäinen alennus	-0,4	-0,5	-0,7
	Keskimääräinen maksu	21,2 ²⁾	21,1 ²⁾	21,1 ²⁾

2) Vuosina 2006, 2007 ja 2008 TyEL-maksuja on alennettu eri tilapäisistä syistä johtuen. Ilman alennusta olisi esim. vuoden 2008 keskimääräinen TyEL-maksu 21,8 %.

Liite 2. Työansiot

Vuoden 2006 luvut ovat Eläketurvakeskuksen 'Tilastotietoja työeläkelaitosten TEL-, LEL-, TaEL- ja MEL-toiminnasta 2006' -yhteenvedosta. Vuoden 2007 tiedot ovat eläkelaitosten ilmoittamia. Vuoden 2008 arvio on Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin maksutasoennusteesta.

2.1 Palkkasummat (milj. euroa / v)

	2006		2007		2008	
		kasvu, %		kasvu, %		kasvu, %
TyEL			45 492		49 041*	
TEL	39 361					
LEL	2 602					
TaEL	664					
MEL	248		296		313*	
Yhteensä	42 876	5,3	45 788	6,8	49 354*	7,8*

2.2 Työtulot (milj. euroa / v)

	2006	2007	2008
YEL ¹⁾	3 125	3 355	3 514*
MYEL	1 272	1 304	1 315*

1) YEL-työtulossa on huomioitu aika, kuinka kauan yrittäjä on ollut vakuutettuna vuoden aikana.

Liite 3. Maksutulot (milj. euroa / v)

Vuoden 2006 luvut on saatu tilinpäätöstiedoista sekä tilastosta 'Tilastotietoja työeläkelaitosten TEL-, LEL-, TaEL-, ja MEL-toiminnasta 2006'. Vuosien 2007 ja 2008 luvut ovat Eläketurvakeskuksen lyhyen aikavälin maksutasoennusteesta ja YEL-ennusteesta sekä eläkelaitoksilta.

	TyEL	TEL	LEL	TaEL	MEL	YEL	MYEL	Yhteensä
Perusturva								
2006		8 256	581	144	55	617	136	9 789
2007	9 553				56*	656	140	10 405*
2008	10 200*				59*	680*	139*	11 078*
Lisäturva								
2006		26				1		27
2007	22					0,3*		22*
2008	22*					0,2*		22*
Valtion osuus								
2006					39	43	415	497
2007					41*	38*	439*	518*
2008					44*	62*	462*	568*

Työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksu määräytymisvuoden tasossa 1.7.v

	Yksityinen puoli yhteensä	Julkinen puoli yhteensä
2006	313	89
2007	305*	89*
2008	294*	84*

Liite 4. Kaikki lakisääteiset eläkkeet (milj. euroa)

	Ennuste 2007 ¹⁾	Toteutunut 2007	Ennuste 2008
Yksityisen sektorin työeläkkeet	9 766	9 774	10 396
Maatalouden erityiseläkkeet	140	140	138
Julkisen sektorin työeläkkeet (sisältää myös valtion ylimääräiset eläkkeet)	6 040	6 110	6 442
Sotilasvamma-, liikennevakuutus- ja tapaturmavakuutuslain mukaiset eläkkeet	520	500	500
Kansaneläkkeet	2 820	2 809	2 523 ²⁾
Yhteensä	19 286	19 332	19 999
Osuus BKT:sta, %	10,9	10,8	10,6

1) Työeläkemenoennuste vuodelle 2007 (Eläketurvakeskuksen katsauksia 2007:4).

2) Vuoden 2008 alusta eläkkeiksi ei enää lueta mm. eläkkeensaajien asumistukea eikä eläkkeensaajan hoitotukea. Vuonna 2007 nämä olivat 332 miljoonaa (asumistuki) ja 281 miljoonaa (hoitotuki).

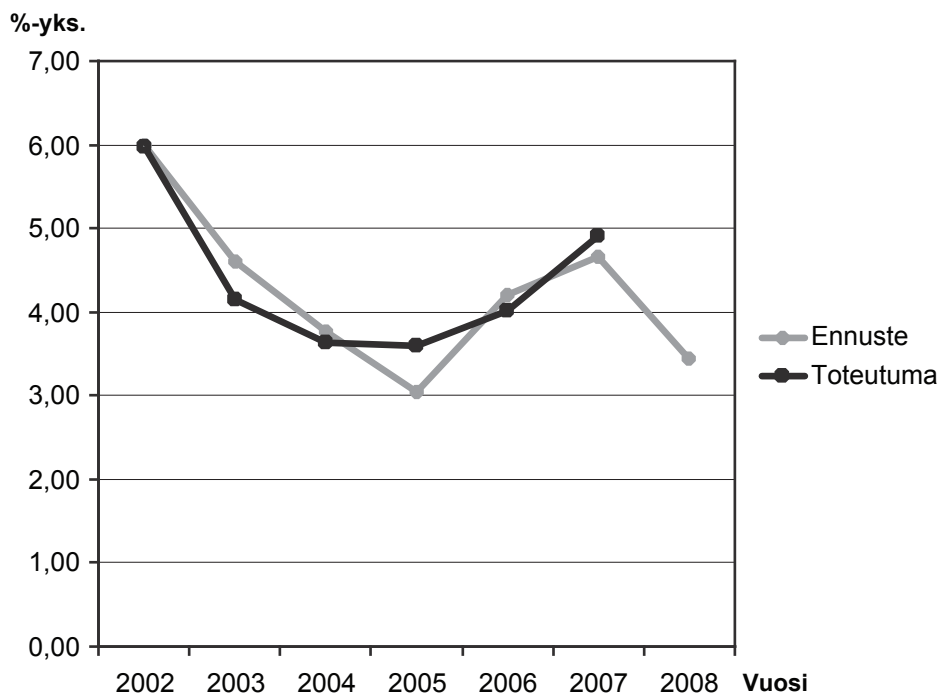
Liite 5. Aiempien ennusteiden osumatarkkuudesta

Kukin vuosittainen eläkemenoennuste sisältää ennusteen lakisääteisen kokonaiseläkemenon kasvusta edeltävään vuoteen verrattuna. Alle on koottu ennustetut kasvuprosentit yhdessä toteutuneiden lukujen kanssa. Kaikki prosenttiluvut perustuvat nimellisiin euromääriin.

Koko lakisääteisen eläkemenon vuosikasvu, %			
	Ennuste	Toteutuma	Virhe, %-yks.
2002	5,99	5,97	+0,02
2003	4,61	4,15	+0,46
2004	3,77	3,64	+0,13
2005	3,05	3,60	-0,55
2006	4,21	4,01	+0,20
2007	4,66	4,91	-0,25
2008 *)	3,45		

*) Vuoden 2008 ennustetta on verrattu suoraan vuoden 2007 toteutumaan (taulukko 3). Kansaneläkkeiden luokittelutavan muutosta ei ole otettu huomioon.

Kokonaiseläkemenon nimelliskasvu

KATSAUKSIA

Eläketurvakeskuksen ajankohtaiskatsaukset vuonna 2008

1/2008	Kokonaiseläke 2008. Työeläke, kansaneläke ja verotus
2/2008	Vakuutettujen tyytyväisyys työeläkejärjestelmän palveluihin vuonna 2007
3/2008	Eläke- ja muun sosiaaliturvan kehittämistyöryhmät
4/2008	Työeläkemenoenuste vuodelle 2008

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus

00065 ELÄKETURVAKESKUS

Puhelin 010 7511

Faksi (09) 148 1172

Pensionsskyddscentralen

00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tfn 010 7511

Fax (09) 148 1172

Finnish Centre for Pensions

FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS

Finland

Tel. +358 10 7511

Fax +358 9 148 1172

www.etk.fi